

Bonne Année met Laetitia en Francis

Ed Spanjaard dirigent
Francis van Broekhuizen sopraan
Laetitia Gerards sopraan

04.01 Arnhem
05.01 Enschede
09.01 Zutphen
11.01 Zwolle
12.01 Nijmegen

Na afloop van het concert kunt u onder het genot van een drankje in de foyer luisteren naar een ensemble van Phion.

phion

Orkest van
Gelderland
& Overijssel

PROGRAMMA

- Jacques Offenbach** (1819-1880)
Ouverture en Rondeau uit *La vie Parisienne*
- Léo Delibes** (1836-1891)
Wals uit *Coppélia*
- Joseph Canteloube** (1879-1957)
Delen uit *Chants d'Auvergne*
- Léo Delibes**
Passepied uit *Le roi s'amuse*
- Claude Debussy** (1862-1918)
Danse (ork. Ravel)
- Maurice Ravel** (1875-1937)
Vocalise-étude en forme de habanera
- Claude Debussy**
Golliwogg's Cake-Walk uit *Children's corner*
Clair de lune
- Camille Saint-Saëns** (1835-1921)
Rigaudon, op. 93 nr. 2
Mon coeur s'ouvre à ta voix uit *Samson et Dalila*
- Emil Waldteufel** (1837-1915)
Polka Camarade, op. 197
- Wende Snijders** (1978)
Quand tu dors
- Emmanuel Chabrier** (1841-1894)
Slavische dans uit *Le roi malgré lui*
- Cole Porter** (1891-1964)
Si vous aimez

Er is géén pauze

OPERETTES EN BALLETMUZIEK

Bij een nieuwjaarsconcert denk je al snel aan Johann Strauss, maar je kunt eigenlijk veel beter in Frankrijk terecht. Om precies te zijn: in *La belle époque* (ongeveer 1870-1914), de periode waarin de Franse kunst en wetenschap zich enorm ontwikkelden. Het is geen toeval dat in deze tijd talloze mooie chansons, operettes en balletten zijn geschreven. Ook voor walsen en polka's hoef je niet naar Oostenrijk, want *la douce France* heeft het allemaal. Tel daar het oneindige aantal geurtjes en kleurtjes in de muziek van toonkunstenaars als Debussy en Ravel bij op en je hebt een perfect begin van het nieuwe jaar.

LA BELLE ÉPOQUE

Een beetje import mag de Franse pret niet drukken, want **Jacques Offenbach** werd eigenlijk als Jakob Offenbach geboren in Keulen. Met veel humor en satire maakte hij de operette groot. *La vie Parisienne* heeft alles wat een operette moet hebben: vermommingen, het bespotten van de adel, liefdesperikelen, en uiteindelijk de conclusie dat het allemaal niet uitmaakt, want waar kun je je beter vermaken dan in Parijs? De thema's uit *La vie Parisienne* komen ook terug in *Le roi s'amuse*, een toneelstuk van Victor Hugo. **Léo Delibes** schreef muziek bij het werk, waaronder de passepied die in dit concert wordt gespeeld. De passepied is oorspronkelijk een Franse hofdans uit de zeventiende eeuw. Ook met zijn komische ballet *Coppélia* maakte Delibes goed gebruik van de heropleving van de dans in Frankrijk. Voor dit ballet, waarin een pop op mysterieuze wijze tot leven komt, schreef hij de wals die je in dit concert hoort.

Franse walsen en polka's

Zeg je **Émile Waldteufel**, dan zeg je normaal gesproken zijn *Schaatsenrijderswals*, maar hij heeft, nota bene als Fransman, ook onvervalste polka's geschreven. De polka, een snelle dans uit Bohemen, werd razend populair in Europa en zelfs in Amerika, India en het Caribisch gebied. Waldteufel had dan ook succes buiten de landsgrenzen en zijn muziek werd zelfs bij staatsbanketten in Buckingham Palace gespeeld. Niet slecht voor een componist die tot zijn veertigste een vrij anoniem leven als pianobouwer en muziekleraar had. Voor **Emmanuel Chabrier** was muziek zelfs lange tijd een

serieuze hobby naast zijn baan als jurist bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Uiteindelijk kroop het bloed toch waar het niet gaan kon en stortte hij zich vol op de muziek. Zijn komische opera *Le roi malgré lui* gaat over een koning die geen zin heeft om te regeren, maar daar uiteindelijk toch toe wordt gedwongen. Tal van intriges en misverstanden lopen door de opera heen en de opzweepende *Slavische dans* zorgt daarin voor de nodige ontspanning.

Nóg een populaire volksdans, maar nu uit de Provence: de rigaudon. **Camille Saint-Saëns** gebruikte de snelle dansvorm uit de zeventiende eeuw als onafhankelijk concertstuk. De serieuze kant van Saint-Saëns hoor je in zijn opera *Samson et Dalila*. Het werk is gebaseerd op het bijbelverhaal over Samson, die buitengewone gaven van God heeft gekregen. De bron van deze kracht is zijn lange haar, dat door Dalila wordt afgeknipt. De meeslepende aria van Dalila, *Mon cœur s'ouvre à ta voix* ('Mijn hart gaat open voor jouw stem'), is een van de hoogtepunten van de opera.

Chansons in een nieuw jasje

Voor de chansons in dit programma moet je bij Canteloube, Wende Snijders en Cole Porter zijn. **Joseph Canteloube** heeft volksliederen uit de regio Auvergne gearrangeerd voor sopraan en orkest. De taal waarin de liederen zijn geschreven is het Auvergnat, een dialect van het Occitaans. **Wende Snijders** bracht met *Quand tu dors* haar eerste officiële album uit. Hierop heeft ze bestaande chansons in een nieuw jasje gestoken en dat heeft haar een Edison Music Award opgeleverd.

MET WALSEN, POLKA'S, DANSEN UIT CUBA EN OOST-EUROPA EN EEN PERUAANS-AMERIKAANSE COMONIST WAAIEN ER HEEL WAT WINDEN DOOR DIT PROGRAMMA

Cole Porter, een geboren Peruaan en geschoold in Parijs, werd bekend als componist van musicals als *Can-can*. Uit deze musical komt *Si vous aimez*, waarvan de tekst een humoristische aanmoediging is om je over te geven aan romantische gevoelens. Misschien keek Porter bij het componeren in de spiegel: hij was homoseksueel, maar toch is hij zijn leven lang getrouwd geweest met een vrouw.

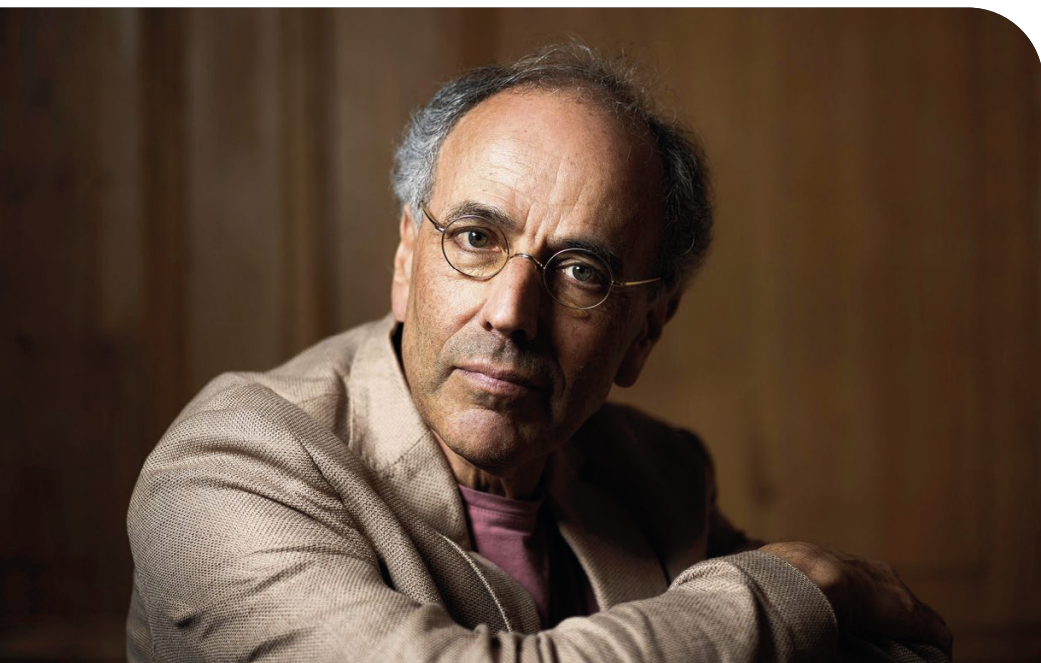
Franse muziek ten top

In een concert met Franse muziek mogen Debussy en Ravel niet ontbreken. En als je écht wilt laten horen hoe Frans je muziek is, moet je een beetje spotten met de Duitsers. Dat is wat Claude Debussy heeft gedaan in Golliwogg's *Cake-Walk*. Hij onderbreekt de dansbeweging in de middensectie van het stuk telkens voor het begin van de opera *Tristan und Isolde*, maar dan nét niet helemaal zoals Wagner het had opgeschreven. 'Met grote emotie,' schreef Debussy sarcastisch in de bladmuziek. Opvallend genoeg wilde Debussy *Clair de Lune*, vandaag de dag zijn bekendste werk, niet eens uitgeven, maar zijn uitgever zag de potentie en haalde de componist over. Geïnspireerd door een romantisch gedicht van Paul Verlaine veranderde Debussy de oorspronkelijke titel Promenade Sentimentale

in *Clair de Lune*. Het stuk is in tal van films gebruikt, waaronder Ocean's Eleven. Debussy heeft ook een ander werk omgedoopt: Tarantelle styrienne werd Danse. Met de tarantelle had hij oorspronkelijk een wilde Italiaanse dans in gedachten, maar waarschijnlijk vond hij dat toch niet goed passen bij de walsbeweging in het stuk. Na Debussy's overlijden heeft Maurice Ravel het werk als eerbetoon aan Debussy georkestreerd.

Van Ravels eigen hand is de *Vocalise-étude en forme de habanera*. Het idee om van een vocalise, een oefenstuk voor zangers, een mooi werk te maken, kwam van Amédée de Hettich, een Parijse zangdocent. Hij inspireerde daarmee tientallen componisten en zo combineerde Ravel een virtuoze zangpartij met het ritme van de habanera, een Cubaanse dansvorm.

Met walsen, polka's, dansen uit Cuba en Oost-Europa en een Peruaans-Amerikaanse componist waaien er heel wat winden door dit programma, maar wat de componisten verenigt is hoe ze met deze invloeden zijn omgegaan. Op een Franse manier, vol subtiliteit, kleur en nuance. Kortom: alles wat Frankrijk *la douce France* maakt.

biografie

Ed Spanjaard

Er zijn maar weinig dirigenten in Nederland die zo veelzijdig zijn als Ed Spanjaard. Hij dirigeert oude muziek, romantisch repertoire, opera en natuurlijk hedendaagse muziek. 39 jaar was hij leider van het Nieuw Ensemble waarmee hij talloze wereldpremières verzorgde. Tot 2012 was hij chef-dirigent van het Limburgs Symfonie Orkest. Bij zijn afscheid werd hij geridderd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Van 2017 tot de fusie was hij chef-dirigent van het Orkest van het Oosten.

Daarnaast leidde Ed Spanjaard ensembles voor moderne muziek als Klangforum, Ensemble Modern en het befaamde Ensemble InterContemporain, maar ook orkesten als het Koninklijk Concertgebouworkest, de Münchener Philharmoniker, de Nederlandse

Bachvereniging en het Orkest van de Achttiende Eeuw. In de loop der jaren heeft hij een indrukwekkende discografie opgebouwd.

Als operadirigent leidde Ed Spanjaard verscheidene producties bij De Nationale Opera in Amsterdam en Opera Zuid. Bij De Nederlandse Reisopera voerde hij, onder meer met Het Gelders Orkest, tussen 2009 en 2012 de complete Ring van Wagner uit, een prestatie die door de critici met bewondering werd begroet. In 2022 leidde hij met Phion de uitdagende productie *Bruidegom te koop*.

Sinds 2012 is Ed Spanjaard hoofdvakdocent orkestdirectie aan het Conservatorium van Amsterdam. In 2023 was hij voor het eerst juryvoorzitter bij het televisieprogramma MAESTRO.

biografie

Francis van Broekhuizen

Francis van Broekhuizen mag zich gerust een van de bekendste dramatische sopranen van Nederland noemen. Ze combineert haar ongekeende vocale talenten met haar ontwapenende podiumpersoonlijkheid. Na haar studie aan het Amsterdams Conservatorium en The Dutch National Opera Academy, waar ze cum laude afstudeerde, liet ze van zich horen als een van de prijswinnaars tijdens het Christina Deutekom Concours in Enschede.

Ze zong talloze rollen bij onder meer Opera Zuid, Opera Trionfo en Opera Spanga. Afgelopen voorjaar was ze nog te zien bij De Nederlandse Reisopera in een productie van Offenbachs Orphée aux enfers en bij De Nationale Opera had ze een rol in de opera Animal Farm van Raskatov. Vorig seizoen zong en

presenteerde ze bij Phion een programma rond Maria Callas.

Maar het grote publiek kent haar van haar theatershows en televisieoptredens. Ze was regelmatig te horen in Maestro en deed mee aan De slimste mens en De verraders. Met pianist Gregor Bak toerde ze rond met het autobiografische programma Bij twijfel hard zingen, en hun nieuwste show Schandalig mooie opera. Ook maakte ze een theatershow met contrabassist Dominic Seldis, getiteld The Francis en Dominic Show. Daarnaast was ze regelmatig te horen in het radio-programma De ochtend van 4.

biografie

Laetitia Gerards

Laetitia Gerards begon met cellospelen toen ze vijf jaar oud was en werd op haar dertiende toegelaten tot de vooropleiding van het Tilburgs Conservatorium. Daar begon ze naderhand ook een studie muziektheater, maar koos tenslotte voor een klassieke opleiding zang. Aan het Conservatorium van Amsterdam studeerde ze bij Sasja Hunnago en sloot ze haar studie af met de hoogste onderscheiding. Momenteel wordt ze nog gecoacht door Margreet Honig. In 2013 won ze het Prinses Christina Concours, een jaar later gevolgd door de Young Talent Award van het Koninklijk Concertgebouw. Daar stelde ze in 2018, in het kader van de serie TRACKS, een geheel eigen programma samen.

Inmiddels geniet Laetitia Gerards grote bekendheid als zangeres. In Nederland trad ze op met onder meer het Concertgebouw Kamerorkest, het Nederlands Philharmonisch Orkest, het Orkest van de Achttiende Eeuw en Phion. Haar vertolking van Poulencs *La voix humaine* met pianist Ramon van Engelenhoven in de kleine zaal van het Concertgebouw leverde haar lovende kritieken op. Als operazangeres werkte de sopraan mee aan diverse producties van De Nederlandse Opera in Amsterdam en de Nationale Reisopera met Phion in de orkestbak. In 2022 leerde het televisiepubliek haar uitgebreid kennen vanwege haar deelname aan het programma *Wie is de mol*.

kalender

Bekijk de
volledige speellijst
op phion.nl

datum	concert	
25.01 – 16.02	De Geheime Tuin (reprise)	
25.01 – 04.04	NRO: Ariadne auf Naxos	
21.02 – 23.02	Giovanca presenteert... Porgy & Bess	
22.02 – 23.02	Passie voor Bach - Sollicitatie in Leipzig	
14.03 – 23.03	Prokofjevs symfonie voor de vrede	
21.03 – 06.04	Tijl Uilenspiegel, een frisse start	
28.03 – 30.03	Nathalia Milstein speelt Brahms	
30.03 – 05.04	Passie voor Bach - In een ander jasje	
11.04 – 13.04	Matthäus-Passion	
27.04 – 03.05	Noa Wildschut speelt Saint-Saëns	
09.05 – 18.05	La Mer van Debussy	
23.05 – 31.05	Bach en een spetterende Händel	
04.07	Symphonic Broadway	

Met dank aan:

Ministerie OCW, Provincies Gelderland en Overijssel, gemeentes Apeldoorn, Arnhem, Enschede en Nijmegen, Familie Heersink Innovatie Fonds, Sociëteit Apollo, Stichting Vrienden van Phion, Dirkzwager, Koninklijke Burgers' Zoo, Apeldoorn, Bömer engineering services, Den Hartog Heuff notarissen, DK Makelaars, Eshgro, INN'Twente, Landgoed De Wilmersberg, Regalis, Van 't Hof Schoonmaak en ZON Zwolle.

Je kunt Phion op allerlei manieren steunen. Kijk voor meer informatie op phion.nl bij Steun.

phion

Orkest van
Gelderland
& Overijssel

phion.nl